

Aradul

On. Palatul Cultural Arad.

EDACTIA și DISTRATIA:
ARAD, Str. Bălcescu No. 18.
Telefon: 266.

4 PAGINI.

Exemplarul Lei 2.

Nr. 51 Luni 12 Octombrie 1931

Organ al Asociației »Infrățirea«

Apare de două ori pe săptămână.

Ajutați
șomerii!

ABONAMENTE:

Pentru particulari:	Pentru autorități și instituții
200 Leri	1 An
100 : : : : .	6 Luni
50 : : : : .	3 Luni
	130 : : : : .
	3 Luni

In străinătate dublu.

Primarul orașului vorbește „Aradului“.

Cum se vor ajuta șomerii. Chestiunea apei. În jurul demisiilor unor consilieri. Lucrări edilitare.

Aproplerea iernii aduce unei probleme de rezolvat. În primul rând stă foarte importantă preocuparea de a se găsi modalitate spre a se veni ajutorul șomerilor. Pentru a aveam o icoană cât mai fină a preocupărilor edilitare astăzi ne-am adresat d-lui C. Radu, președintele consiliului interimare, care precum și stea, desvoltă o neobosită atenție pentru buna gospodărie a orașului.

Cu deosebită bunăvoie să ne-a acordat următoarele interesante date în legătură cu chestiunile mai importante sau spre rezolvare.

Cum se vor ajuta șomerii?

Chestiunea cea mai importantă este desigur ajutorarea șomerilor pe totă durata sezonului de iarnă. D-l Dr. C. Radu ne-a arătat că înscrisele șomerilor se continuă în regulat la primărie. Până în prezent s-au înscris aproximativ 1300 de capi de familie. Datele relativ la greutatea familială și la situația materială ale șomerilor sunt foarte riguroz controllate la față de fonduri, funcționarii toate categoriile ca și instanțe bancare și industriale răspuns la apelul primăriei.

Somerii vor fi ajutați prin munci lor pe care sunt adusă la diferite întreprinderi. Prin urmare șomerii se va plăti munca pe care îndeamnă pentru lucrări de utilitate publică. Nu se vor închide cantine speciale pentru șomeri pentru că acestea sunt destul de costisitoare. Pe cât posibil se va da hrana în naștere, în alimente. Astfel primăria a comandat 10 vagoane cu cartofi și 2 vagoane de pâine. Deasemenea, se va da pâine necesară. Cel mai acolo deci unde ajutorul mai poate întârzi, astfel vor obține hrana dela prioritate. Acolo, unde capul de familie este bolnav și în imobilitate deci să lucreze și să întrețină familia, se acordă bonuri de către primărie baza cărora se obține gratuită la una din următoarele instituții: Școala Muncitorilor, Căminul Infirmității sau Căminul de Ucenții.

În legătură cu demisia consilierilor naț.-țărăniș și eventuala retragere a celor liberali D-l Dr. C. Radu a spus următoarele:

Regret că reprezentanții partidului național - țărăniș și liberal pleacă, pentru că aici la graniță este nevoie de concursul tuturor elementelor românești pentru o muncă constructivă românească!

aproximativ 200 de șomeri. La atelierele C. F. R. prin d-l ing. Șerbănescu s-au plasat 50 de muncitori specialiști, care nu aveau de lucru. La lucrări publice, canalizări, facerea de

șanțuri, drumuri, primăria întrebunează alți 200 de șomeri. În felul acesta aproximativ 600 de foști șomeri muncesc astăzi și munca lor este platită.

Chestiunea apei.

A doua problemă foarte importantă pe care o îngrijorează d-l Dr. C. Radu este chestiunea apelor potabile. D-sa în primul rând ca medic își dă perfect seamă de necesitatea unei îmbunătățiri a apelor pe care o beau astăzi arădănilor. De aceea D-sa caută ca în cel mai scurt timp posibil să dea orașului o apă mai bună. De altfel în altă parte a ziarului reproducem și declarațiile pe care ni le-a dat d-l ing. M. Tripa, directorul Uzinelor de apă și canalizare.

D-l Dr. C. Radu arată că, aferente analize ale apelor au constatat prezența manganului și a acidului carbonic într-o cantitate destul de mare.

In acelaș timp ferul care este atacat de acidul carbonic, fac ca apa să capete acel gust neplăcut care se simte astăzi. Din 1927 s-a introdus la Uzina de apă sistemul închis de filtrare, prin hidrotratarea apelor cu hidrat de calciu. Sistemul acesta s'a dovedit însă nepractic.

D-l ing. M. Tripa a făcut experiențe pentru adaptarea sistemului deschis, de aerisire al apelor. D-l primar arată că aerisirea deschisă a apelor în actuala situație este metoda cea mai higienică. În ce privește realizarea practică a lucrărilor, Uzinele dispun în prezent de 2 1/2 milioane cu această sumă s-ar putea începe lucrările chiar în decursul acestei toamne. Cheltuielile se vor ridica la 5 milioane.

Planurile sunt în toc mite. Zilele acestea a fost la Arad d-l ing. Gherman dela Institutul de higienă din Cluj, care a fost mulțumit de lucrările d-lui ing. Tripa. Zilele acestea d-l director al Uzinelor de apă, ing. Tripa va pleca la Cluj, pentru a pune la punct ultimele chestiuni ce mai sunt de rezolvat.

In jurul demisiiei unor consilieri.

În legătură cu demisia consilierilor naț.-țărăniș și eventuala retragere a celor liberali D-l Dr. C. Radu a spus următoarele:

Regret că reprezentanții partidului național - țărăniș și liberal pleacă, pentru că aici la graniță este nevoie de concursul tuturor elementelor românești pentru o muncă constructivă românească!

Reorganizarea serviciilor primăriei.

In ultimul timp s'a lucrat la primărie la eliberarea unui regulație pentru complecta reorganizare a diferitelor servicii ale Municipiului și adaptarea lor la nouile nevoi ale zilei. Această regulație de organizare al serviciilor a fost terminată și acceptată sub forma propusă ne-a declarat D-l Dr. C. Radu.

Pe vîctor direcționează Palatul Cultural se va contopi cu serviciul cultural al Municipiului.

Diverse lucrări edilitare

In momentul de față se lucrează la scoaterea șinelor dela fostul trainval cu aburi de pe bulevardul Regele Ferdinand I. Conform planului de sistematizare al orașului, Piața Avram Iancu va deveni un frumos parc, iar în mijloc se va ridică un monument. Deocamdată din lipsă de fonduri, primăria repară actuala piață în mod provizoriu, acolo unde astăzi este stricat. La periferii se lucrează la pavarea acelor străzi pentru care s-au aprobat sume necesare. Am mulțumit D-lui Dr. C. Radu pentru interesantele declarații pe care le împărtășim cu plăcere ceteriorilor noștri.

e. g.

□ D. Dumesnil la Sinaia. București 11 Oct. Eri dimineață d-l Dumesnil, ministrul aviației franceze a plecat la Sinaia. Dsa a vizitat Sinaia apoi a fost primit în audiență de M. S. Regele, care l-a reținut la dejun. Audiența a durat 2 ore. Seară d-l Dumesnil s'a întoțiat la București, unde a luat contact cu d-l Italo Balbo, ministrul aviației Italiane și cu Lordul Amulree, ministrul aviației britanică.

□ Ancheta contra Dlu Ing. Mureșanu. Unul din zilele minoritare, scrie despre o anchetă a Dlu Ing. Mureșanu, șeful serv. tehnic al Primăriei. Rezultatul anchetei e că se poate de favorabil Dlu Ing. Mureșanu. Cei doi denunțători, agitață această chestiune nefondată, decători se schimbă guvernul.

Urmările crizei economice.

Scade elementul românesc în școli.

Criza economică și agricolă care bântue țara noastră se resimte în toate domeniile vieții noastre. Simptomele acestor stări se resimt și în școlile noastre secundare și profesionale prin scăderea populăției școlare. Mai ales aici în aceste regiuni în care procesul minorităților este destul de însemnat, descreșterea elementului românesc se poate observa și mai bine în mod comparativ.

Avem astfel datele dela o școală din localitate. Este vorba de Școala superioară comercială: Din informațiile pe care direcționea ni le-a pus la dispoziție se pot constata următoarele:

Școala comercială superioară a funcționat până la sfârșitul anului școlar 1921-22 numai cu clase având elevi maghiari. În 1922-23 a luat ființă secția românească cu prima clasă.

In anul 1922-23 elevii români au fost 26, 71%, alte naționalități 73, 29%.

In cel 4 ani următori numărul claselor românești a sporit, în măsura în care cele ungurești s-au redus. Astfel în 1926-27, Școala a funcționat numai cu clase românești.

Elementul românesc în acest timp a fost într-o continuă creștere ajungând în 1926 | 27 la 81,09% din totalul elevilor. De atunci acest procent descrește continuu.

Tabloul de mai jos arată fluctuațile acestui procent. Credeam că aproape situatia este similară și la celelalte școli din Arad.

Anul școlar Totalul Elevii Alte elevilor rom. naționalități 1927-28 320 76,87% 23,13% 1928-29 314 71,97 28,03 1929-30 308 70,78 29,22 1930-31 320 69,06 30,94

Cauzele acestei scăderi sunt mai multe. In primul, plugarii dela țară, în măsura în care scădea valoarea produselor lor originale puteau tot mai puțin face față cheltuiellor necesităte cu întreținerea copiilor lor în diferite școli dela oraș. În toamna aceasta un ziar minoritar a făcut socoteala că prețul unui manual de școală mal scump, este aproape acela al unei maje de grâu. Bursele și alte ajutoare au fost deasemenea reduse an de an din cauza greutăților financiare. In sfârșit populația mi-

noritară care imediat după unirea statului într-o atitudine de respectivă față de școala românească, văzând că vremurile de altă dată sunt apuse pentru totdeauna și că stăpânirea noastră este definitivă a început să imbrățișeze această școală. An de an s'au înscris tot mai mulți minoritari fiindcă a constatat că în această școală românească nu se face nici o deosebire între confesioni sau naționalități.

In acest an școlar s'au înscris 279 din care în clasa I. 58.

Mai dăm câteva date în legătură cu ocupația părinților elevilor. — Proprietari și muncitori agricoli 39,68%, adică majoritatea bună a elevilor sunt filii de plugari. Să nu se uite că este vorba de o școală comercială, deci cu un caracter profesional. In schimb comercianții și slujbașii care ar trebui să dea un procent cât mai ridicat, sunt numai 20%. Maeștrii și lucrătorii industriali se prezintă cu 15, 93%. Profesorii, preoții, invățătorii, numai 8,43%. Funcționarii publici de toate categoriile 7,50; iar alte profesioni, 8,46%.

Situatia școlară pe anul 1930-31 se prezintă astfel: din 320 înscrisi au fost clasificați 292, promovați 248, repetenți 44 și retrași 28.

Școala a dat anul acesta 58 de absolvenți.

Numărul elevilor din internat a scăzut deasemenea. Cauză este același. Majoritatea elevilor sunt filii de plugari, care nu mai pot face față cheltuiellor de întreținere a copiilor lor, deși în acest an școlar taxele de internat ca și cele de frecvență au fost reduse cu 20%.

Datele de mai sus arată greutățile prin care trece învățământul românesc, ca un reflex al crizei agricole și economice.

Ed. G.

□ Dl ministrul Chica a sosit în țară. București, 11 Oct. Dl ministrul de externe, Demetru Ghica, a sosit astăzi în țară.

□ Dl prim ministrul la Turda. București, 11 Oct. Dl președinte al Consiliului, N. Iorga, va pleca Luni, 12 Oct. la Turda, unde va asista la dezvelirea pietrelor comemorative, ridicata pe locul unde a fost ucis Mihai Viteazul.

România Prefectura Județului Arad.
Serviciul Finanțări și Economic.

Nr. 23964.

1931 Luna Oct. Ziua 9.

Publicațune.

In baza art. 437 din Legea O. A. L. se aduce la cunoștință publică că Comisia Interimara Județeană în ședință din 5 Octombrie 1931 a stabilit cotele adiționale care se pot înființa în folosul județului, asupra veniturilor impozabile, în conformitate cu art. 72 din Legea pentru unificarea contribuționilor directe.

Cotele adiționale pe anul 1932 sunt stabilite în modul următor:

5% asupra impozitului pe veniturile proprietăților agricole 2% asupra impozitului pe veniturile proprietăților clădite 2% asupra impozitului pe veniturile comerciale și industriale 1% asupra impozitului pe veniturile din profesioni ne impuse la alte impozite.

p. Prefect: *Indescifrabil*

Secretar General:

Indescifrabil

Regatul România

No. G. 21207 | 1929.

Trib. Arad Corpul portăreitorilor

Publicație de licitație.

In baza executiei de escontare efectuile în ziua de 7 Septembrie 1929 pe baza decisului judecătoriei mixtă Arad cu No 11405 | 1929 obiectele sechestrare în procesul-verbal de execuție No. G. 21207 | 1929, 1 oglindă, masă, 1 mașină de cusut, 1 știner cu trei uși, și alte mobile de casă, prețuite în suma de 23000 Lei cuprinsă în favoarea firmei Cassa Agricolă de Păstrare Arad-Cenadana S. A. în Arad, repr. prin Dr. Ioan Köpf și Dr. Stefan Iszekutz advocați în Arad contra urmăritei pentru suma de 9100 Lei capital, interese de 12 la sută de la 7 August 1928, precum și spesele stabilite până în prezent se vor vinde la licitație publică în Arad Str. Cercetașilor No. 12 în ziua de 13 Octombrie 1931, ora 10 cont. art. de lege IX §-lui 107 și 108 din anul 1881. al legei exec.

Aceasta licitație se va fiin în favoarea lor: Firma Mînerva S. A. de asigurare Dr. Ludovic Széll advocaț, Firma Bourne et Comp. Maria Tabajdi, Deutsch Iosif, Dema Augustin, și Cooperativa de Credit a Industriașilor Arad.

Arad, la 18 Sept. 1931.

Gh. D. Stoicescu
șef portărel.

G 4617/1930

Publicație de licitație

In bază executiei de escontare efectuata pe baza decisului judecătoriei Buteni cu Nr. 3666 și 3723/930 1 mașină de cusut, 1 oglindă, 1 canapea 2 dulapuri, 3 coarne de cerb, 2 noptiere, 1 oglindă 1 pat 1 căntar, 1 ceas, 1 cantă, 1 butoi 1 porc prețuite în suma de lei 12.509 cuprinse în favorul v. lui Gubincsik Petru din Sebiș reprezentat prin Dr. Petrila Petica adv. din Sebiș pentru suma de lei 10000 și 50 valori capital interese de 15.5% dela 1 Septembrie 1927 precum și spesele stabilite până în prezent se vor vinde la licitație publică în Prăjești în ziua de 31 Octombrie ora 4 d.m conf art. de lege IX §-lui 107 și 108 din anul 1881 al legei exec.

Buteni 8 Octombrie 1931.
delegat judecătoresc
Indescifrabil

Racul înțelept.

Revista „Scoala Vremii”, însoțită pentru a servi cultură și interesele profesionale ale învățătorilor și ale școalei primare din județul nostru, dela apariția ei n'a făcut altceva decât să munclască în tacere, cum a știut și că s'a priceput, fără să bănuiască că munca cinstită ar putea fi ghimpe în ochii cultiva. Ori, în No. 48 a. c. al „Aradul”-ui, noi cei ce ne căutăm de luncrul nostru și n'avem timp de umblat după potocoave de cai morți, ne pomenim atacați din bun senin de d-l Tr. Mager care scrie astfel:

„Urmărind publicațiunile ce se adresează direct învățământului primar, vom constata că în timp ce abordează cele mai variate subiecte de natură teoretică-sășinistică, ele dovedesc o condamnabilită indiferentă față de realitățile de ordin practic-utilitar ale școalei primare. (Am vot-o salvată de această contagiu, pe tineră noastră revistă „Scoala Vremii” din Arad).

Acelaș fenomen și în discuțiile cercurilor culturale ale învățătorilor. Anonimul dela periferia civilizației, de posibilități reduse — cu o naivă insuflețire, fină să facă pe savantul... Îndrăznicim să o spunem, că preferăm o scurtă comunicare despre efectul balegei proaspete în cultura verzelor... unei chilometrice dizertații pretențioase, de filozofie!.. Avem regiuni unde foamea bântue endemic și populația degeneră din pricina inanției, fiindcă nu se cunoaște înțelepta folosire a balegei!”.

Păi bine, stimabile, învățătorii muncesc cum se pricep și el în „naivitatea” lor și credem că munca curată trebuie încurajată și orientată în direcție folositoare. D-ta, care ești profesor al școalei normale și nu ești „naiv”, nu observi că criticând cu atâta ironie și reacredință munca — fie și naivă — a învățătorilor, dintre cari unii și-au fost elevi, îți dai singur un certificat de neglijarea datoriei, intrucât nu îți-ai învățat elevii cum să lucreze „practic”, după gustul d-tale? Si dacă ai constatat că învățătorii nu lucrează bine, spune-ne, ce măsuri ai luat ca să-i îndreptezi? Ti-ai dat măcar căt de căt osteneală ca — în acest scop — să întreți legături cu învățătorii, sau cel puțin cu foști d-tale elevi? N-ai făcut-o, fiindcă aveai de urmărit altceva mai rentabil, prin toate partidele politice și prin... hoteluri. Sau pus-ai și d-ta măcar un dram de muncă ori un singur ban pentru înființarea revistei dăscălești dela Arad, pentru aaceasta să poată servi învățătorilor drept călăuză în direcția practică dorită de d-ta? Ori stă bine că nici măcar n-ai plătit cele câteva numere ce îți le-am trimis și pe care reținându-le, aveau datoria să le plătești! Si cu toate că — deși în calitate de profesor al școalei normale aveai datoria să fac — n-ai contribuit cu absolut nimic, fie în orice fel, la povățuirea și îndreptarea învățătorilor, totuși când aceștia s-au hotărât să pornască la muncă și numai pe socoteala lor, d-ta le arunci un dispreț suveran!

Să nu uită, stimabile, că și d-ta al fost tu... învățător și că cele două vacanțe de vară de sedere la universitate nu te scutesc nici pe d-ta de „anonimatul dela periferia civilizației”, oricât al face pe grozavul. Si apoi spune-ne, draguie, atunci când erai învățător ce-al făcut în direcția „școalei practice”, ca

să ai titlul să fac reproșuri altora că nu fac ceea ce a făcut d-ta?

Si încă ceva. Dacă spui că îți place atât de mult „balega”, încât o preferi filosofiei, asta te privește. Gustul dtale însă nu este obligator pentru altu. Sunt și oameni care preferă să moară de inanție, decât să se șinece în... „baleagă”.

De aceea te rugăm un lucru, stimabile: Să ne lasă în pace să lucrăm cum ne taie capul, intrucât dta — ar trebui să o vezi — ești cel mai buțin îndreptățit să ne dai sfaturi. Si asta te rugăm, foarte stăruitor, în interesul dtale. Că dacă ne-om apuca să scormonim și noi în... „baleagă”, atunci te asigurăm că miroșul acesta în locul înțâi are să-ji displace chiar d-tale însuți.

Pentru revista „Scoala Vremii” și în numele învățătorilor jigoiti:

I. Cădariu.

Pentru someri.

Tabloul sumelor incasate, din 4 Oct. până în 10 Oct.

Suma incasată până în 4 Oct.	42.824-
Firma „Bitumen”.	3.588-
Marian Ioan . . .	186-
Func. Comunității	
Izraelite . . .	1.100-
Garai Carol . . .	100-
Sch. H. . . .	300 -
Frații Appony . .	600-
Reuniunea Femeilor germane . . .	7.632-
Suma incasată la cinematografe în luna Septembrie	48.686-
Clubul Sportiv	
Gloria C.F.R. . .	932-
Mariță Ioan . . .	500-
Welsz Siegfried . .	150-
Schreier Victor . .	260-
Funcționari . . .	240-
Clubul Protestant . .	50-
Hermanstädter Ald- gern Sparkasse . . .	2.200-
Funcționari Tribu- natului . . .	2.310-
Leichter Ldopold . .	500-
Casa de Păstrare Generală Arad . .	3.000-
Fabrica de ape ga- zoase	1.000-
Kucsera Ioan . . .	167-
Corpul Portăreitorilor dela Trib. Arad	395-
Fakácsy Nicoiae . .	1.500-
Circumscripția de cultură a tutușului	370-
Depozitul de fer- mentare a tutușului . . .	370-
Itrep. de const. și ind. de piatră . .	356-
C. Xeni, deputat	
București . . .	3.000-
Gabor Dimitrie . .	134-
Păcăorean A. . .	150-
Soc. An. Arad-Brad	451-
Csabi Ioan . . .	50-
Reuniunea Civilă de binefacere Arad	500-
Davidovici Arcadie	60-
Klein Alex. . .	300-
Kucsera Ioan . . .	23-
Bălașiu Ioan . . .	202-
Tyrity Aurel . . .	500-
Total:	124.480 lei.

Subscriptiile continuă, și vom publica în fiecare săptămână, tabloul sumelor incasate.

□ **Furtul dela Aradul-nou.** În ziua de 6 Oct. între orele 9-10 dimineață indivizi necunoscuți s-au introdus în atelierul de cismările proprietățea lui Print Rudolf din Aradul-nou și cu ajutorul unei chei false au furat suma de 1250 Lei.

Vom avea o apă bună.

O vizită la Uzina de apă și canalizare. Declarațiile dlui ing. Tripa.

Zilele trecute Dl. ing. Gherman, expertul Institutului de higienă dela Cluj a vizitat Uzina de apă și canalizare a orașului, cercetând experiențele pe care le-a făcut D-l ing. M. Tripa, directorul Uzinei pentru obținerea unei ape potabile mai bune.

Dl. ing. Tripa a binevoit să ne dea toate lămuririle și să ne arate rezultatele lucrărilor sale. Am vizitat cu deosebită interesul vechile instalații, ca și acelea care se ridică în prezent sub directă supraveghere.

Actuala Uzină de apă a fost construită prin 1896 de către un consorțiu englez, firma Hugues-Lancaster, Filtrarea apel s-a făcut prin așa numitul sistem închis. Apa era scoasă din fântâni cu ajutorul unor pompe cu aer comprimat și Mamuth și apoi depozitată în rezervoire de unde trecea la filtru. Prin amestecul cu aer, acidul carbonic era reținut, ca și calcul. Defectul constă în aceea că aerisirea nu era suficientă.

•

Intre această firmă engleză și Statul ungăr a survenit un proces care a durat aproape 15 ani în care timp firma n'a mai adus nici o îmbunătățire Uzinei și astfel debitul de apă care în 1896 era suficient pentru 22 mil locuitori, a rămas același și mai târziu cu toate că populația între timp s-a înălțat.

In 1927 s-a recurs la sistemul complet închis prin hidratarea apel cu un hidrat de calciu. În 1929 s-a construit actualul ionizator, care funcționează în mod automat și reglementează cantitatea de hidrat de calciu necesară. Acest hidrat de calciu are scopul ca să rețină acidul carbonic din apă și manganul, dând carbonați de calciu. Amestecul este trecut prin filtru unde carbonatul de calciu este reținut, dar nu în același măsură și manganul. Nici chiar acidul carbonic nu este reținut complet și din această cauză atacă ferul din conducte.

Duritatea apel în loc să fie 0,10 grade geamane, este 0,90 - 1,20 grade la litru. Prin urmare și o parte din hidratul de calciu trece în conducte și se depune apoi.

In fața acestor inconveniente, dl. ing. M. Tripa a făcut încă de anul trecut încercări pentru un nou sistem de filtrare, așa cum se întrebulează în Germania și în alte țări din Apusul Europei. Este așa numitul sistem deschis.

Apa este pulverizată prin două injectoare astfel că vine în contact cu un curent puternic de aer și se aerisește. Pe urmă este trecută printr'un prim filtru format dintr'un Strat de cocs gros de 2 metri și de unul de cvarț mai redus. După această primă filtrare apa ajunge la filtrul de disip de cvarț spre a se depozita în rezervoire de unde este împinsă în conducte. Prin acest sistem se înlătură manganul ca și acidul carbonic și apa nu mai are actuala dupitate.

Dacă actuala conducere municipală va îmbunătății lucrările de la uzină, se va avea o apă bună. Dar iată că a dat D-l ing. Tripa o parte din rezervorul de apă la uzină, iar auto camionul său a sărit într-un râu și a lovit un mormânt. Dar iată că a dat D-l ing. Tripa o parte din rezervorul de apă la uzină, iar auto camionul său a sărit într-un râu și a lovit un mormânt.

Dacă actuala conducere municipală va îmbunătății lucrările de la uzină, se va avea o apă bună. Dar iată că a dat D-l ing. Tripa o parte din rezervorul de apă la uzină, iar auto camionul său a sărit într-un râu și a lovit un mormânt.

Gulerile bărbătești Vopsitorul KREBS primește spre curățenie haine femeiesc și băieție. Str. Eminescu și B-dul Reg. Ferdinand 51.

CEASORNICHE, obiecte de AUR și ARGINT pot fi procurate cu cele mai eftine prețuri și cu cărtilele „CONSUM” la

CSÁKY ceasornicar și bijutier, **ARAD** peste drum de biserica LUTHERANĂ

"Bachus" fost restaurantul Ritz,

Arad, str. S. Bran- Ojină cu un pahar de bere 10 L. Abonament după covici, pal. Földes. Sâmbătă și Dumineca deschis până dimineață. În fiecare zi concertează muzica ligănească de primul ordin.

Rog sprințin onoratului public: PROPRIETARUL

magazinul Kliometrului, cauciucul de automobile „INDIR” exclusiv la

„MOTORDELTA”

SIG. KELLY, magazin special de accesorii, Str. Alexandri No. 1. Pentru fiecare cauciuc, garanță de FABRICĂ No. 383. 1 - 10.

Cele mai moderne Tocuri rezervoare — 14 carate — Lei 200

la librăria

»CONCORDIA«

Gh. MUNTEANU

Arad, str. Eminescu Nr. 10.

Mare depozit de cărți literare și didactice. Mare assortiment de rechizite școlare și de birou.

Schimbul aurului pe cel mai urcat preț al zilei

Zinner, ceasornicar și bijutier,

Arad Str. Mețianu No. 1.

Repară ceasornice și bijuterii

pe lângă o garanție de 2 ani.

Verighete de AUR, bijuterii și

diferite ceasornice, cu cele

mai eftine prețuri.

Ochelari de cea mai bună calitate

Primiți noutățile noastre. O-

chelari — după rețetă me-

dicălă — se pregătesc imediat, cu sticlă Zeiss-Punktal.

Termometre

Alcoolometre

Mare depozit de aparate și articole fotografice

OPTICUM
Stefan Kun,

Arad Bdul Regina Maria 18
Notați adresa.
1-4

Blăni eftine, la blănărul

NEULÄNDER

Palatul Fischer Eliz.

Nr. 387. 1 - 10

Prânz 20 Lei

Cină 14 Lei

cu pâine după listă.

Același abonament săptămânal 200 lei

Cafea fină, lei 6. — Separeuri — Băuturi

sau efectuat. Muzică ligănească

concernează până dimineață la

Restaurantul „București”

Arad, Piața Avram Iancu 10.

Proprietar TRAIAN CRISTEA.

PARDESHILE și HAINELE de PRIMĂVARĂ

le vopsește și curățește

KNAPP

str. Episcopul Radu Io-

Intreprindere cu cele mai moderne instalații de gaz și electricitate

Romania, Prefectura Județului Arad
Serviciul Financiar

No. 24163.

1931 luna Oct. ziua 9.

PUBLICAȚIUNE.

In baza art. 437 din Legea Gh. A. L. se aduce la cunoștință generală, că, Comisia Închirieră Județeană în ședința din 5 Octombrie 1931 a stabilit cotele adiționale pentru prețurile drumurilor județene, naționale și comunale care se pot înfînta în folosul județului, supărată veniturilor imposabile conformitate cu al. j. din art. 58 din Legea drumurilor bazat pe ordinul Nr. 6933 din 28 August 1931 al Ministrului de Interne și No. 31114 din 29 August 1931 al Ministerului Lucrărilor Publice și a Comunicațiilor.

Cotele adiționale pentru închirierea drumurilor județene, naționale și comunale pe anul 1932 sunt stabilite în modul următor:

3,5% asupra veniturilor din proprietăți clădite.

3,5% asupra veniturilor comerciale și industriale.

2,5% asupra veniturilor din profesioni neimpuse la alte impozite.

1% asupra veniturilor din averi mobiliare.

0,5% asupra veniturilor din salarii.

Prefect, Secretar general, Indescifrabil Indescifrabil

Nr. 7976

Publicații de vânzare.

Se aduce la cunoștință Onor Publicului că, în ziua de 24 Octombrie 1931, orele 9 dimineață, se va vinde la licitație publică în localul Vamică Arad-Intrepozite, mărfurile specificate mai jos:

Din Rebut.

1. Pachet 1 cu 3.150 kgr. Plus de Bbac și țeset de Bbac.

2. Bale 2 cu 23 kgr. Vatenă de Lână.

3. Pachet 1 cu 18.500 kgr. țesetură de Bbac cu 50% mătase.

4. Laudă 1 cu 108 kgr. Basmale de Bbac cu 50-25% mătase.

5. Vagon 1 cu 10000 kgr. piatră măcinată.

6. Bale 70 cu 937 kgr. Vatenă de Bbac.

7. Ladă 1 cu 135 kgr. Rame din Lemn.

8. Bale 5 cu 1123 kgr. Carton fin.

9. Ladă 1 cu 81 kgr. părți de Mașini.

10. Ladă 1 cu 188 kgr. Vase de Faiantă.

11. Ladă 1 cu 17 kgr. Filme cinematografice împriimate.

12. Ladă 1 cu 121 kgr. Calendar religioase.

13. Sac 1 cu 50 kgr. Talc măcinat.

14. Bale 3 cu 188 kgr. Fire de Lână.

16. Ladă 1 cu 104 kgr. Iucără din Tuci.

Din Părăsiri.

17. Pachet 1 cu 9 kgr. țesutură de Mătase artificială.

18. Perechi 6 ciorapi de bum-bac mercerizați.

19. Kgr. 4 țesutură de Bbac.

20. Perechi 3 Pantofi de Dril

și una roată kgr. 185 din tuci spartă.

Şeful vamică Indescifrabil

Imp. cl. II. Indescifrabil

No. G. 17546/1931.

Publicație de licitație.

In baza execuției de escontare efectuată în ziua de 7 Iulie 1931 pe baza decisului Judecătoriei Arad cu Nr. 34188/1930 obiectele sechestrare în procesul verbal de execuție Nr. G. 17547/1931 Lustru, Pendula, Masă, dulap, covor, radio bufel, etc. preluate în sumă de Lei 12200 cuprinse în favoarea firmei Soc. Com. Anonimă a Agricultorilor reprezentat prin Dr. Ioan Köpf și Dr. Stefan Issekutz advocați din Arad, contra urmărilor pentru suma de Lei 1569 capital interes de 15% dela 17 Martie 1930 precum și spesele stabilită până în prezent se vor vinde la licitație publică în Arad Str. Closca Nr. 2 în ziua de 13 Oct. 1931 la ora 11 conf. art. de lege IX. §-ului 107 și 108 din anul 1881. al legei de exec.

Arad, la 18 Sept. 1931.

Şef portar,

Gh. D. Stoicescu

Nr. G. 17547/1931.

Publicație de licitație.

In baza execuției de escontare efectuată în ziua 7 Iulie 1931 pe baza decisului Judecătoriei Arad cu Nr. 15044/1931 obiectele sechestrare în procesul verbal de execuție Nr. G. 17546/1931 mobile și alte obiecte prețuite în sumă de Lei 25800 cuprinse în favorul lui Ludovic Porcia reprezentat prin Dr. Ioan Köpf și Dr. Stefan Issekutz advocați din Arad, contra urmărilui pentru suma de Lei 5456 capital, interese de 12% conf decisului de executare precum și spesele stabilită până în prezent se vor vinde la licitație publică în Arad Str. Closca Nr. 2 in ziua de 13 Oct. 1931 la ora 11 conf. art. de lege IX. §-ului 107 și 108 din anul 1881. al legei de exec.

Arad, la 17 Sept. 1931.

Şef portar,

Gh. D. Stoicescu

Deștepți și naivi.

(roman)

de: T. Cristea

gră într-o popotă? Făceau ofițerii ruși școală? Se apropi și găsi o cutie cu creioane de cretă colorată. Îl veni o idee și se apucă să desemneze o caricatură uriașă pe totă tabla. Un soldat surprins de un bombardament în clipă când scria o scrisoare. Avu timp suficient să desemneze și reuși să scoată la iveală o caricatură plină de tot hazul, zugrăvită în culori.

Când auzi bocanituri de pași care se apropiau, se gândi, că ar putea fi tras la răspundere și luă buretele cu intențunea să steargă tabla. Dar n'au timp să o facă. Il opri ofițerul rus care intrase în sala de mese.

Rusul se înveseli și încercă să prindă vorbă cu pris-

nierul, apoi când văzu, că nu reușește, renunță, dar continuă să rădă cu hohote privind caricatura.

Incepură să sosească și alții. Volcu se retrase discret într'un colț, în timp ce ofițerii ruși discutau și gesticulau gălăgioși, unii comandând vută, iar alții privind caricatura.

Ușa îse deschise brusc și pătrunse înăuntru ca o furtună un muscal mustăcios, luă poziția și raportă pe un glas de bariton fără fund:

— Gaspadın polcovnic!

Ofițerii se înșiruiră grăbiti la mese și se așezără fiecare la locul lui. Volcu se așeză la capătul mesei unde văzu, că rămăseseră locurile goale.

Intră colonelul, comandantul lagărului de prizonieri. Era

un moșnegel trecut de șaizeci de ani, cu favoriți albi și un nas nervos. Se lăsa desbrăcat de blânuurile voluminoase și apăru firav și stors ca o lămăte, proptă în cisme de lac, care se ridicau din sus de genunchi. De abia acuma răsără în spațele lui și o altă mogâldeață înfășurată în blânuuri. Muscallii ajută să-și lăpede blana, căciulă și șoșonii. Era o fetișcană abia răsără din anii prunciei, cu un născler obraznic, mic și ridicat în sus. Obrajii și mal împurpurăți de trecerea bruscă dela ger la căldură, dădeau ochilor albastri verzui reflexe de flacări. Vloiale, elastică și lute ca o șopârlă. Se așeză la dreapta polcovnicului, în fruntea mesei și cloocl cu cuțitul în păhar, ceeace însemna, că se poate servi masa.

Colonelul era un aristocrat, care stăruise în patriotismul lui să fie primit în armată, cu toți anii cari li apăsau umărul, li dăduseră un post de onoare: comandanțul lagărului, fiind secondat de un ofițer superior mai tânăr, care comanda lagărul

în realitate. Moșneagul își luase cu el odorul cel mai tânăr și fetișcană devenise vesela și idolul ofițerilor ruși din lagăr. Jucau într-o astfel cum le fluera ea și adeseori le fluera cu o crizime usturătoare. Ruși, molâi și limfatici se supuneau acestui drac fără nici o încercare de protest, iar supușența lor era răsplătită cu un dispreț batjocoritor. Fetița ar fi vrut bărbat, nu păpușă. Își aruncă privirea distrată peste capetele pomădate, apoi observă caricatura de pe tablă. Devenită dintr-odată veselă, aplaudă în semn de bucurie și începe să cîrpească lute, lute, de credeal, că n'are să mai termine. Se uită întrebătoare la fiecare față, apoi cu o încrețitură caraghioasă a buzelor trecea la altă față, și repeta aceeași gest de neîncredere. În sfârșit ochii ei îl înmerînă figura prizonierului retras la capătul mesei. Fetița încreză că este concentrându-și seriozitatea și înținește dreapta spre Volcui.

(Vă urma)

INFORMAȚIUNI.

Impiegat CFR. fură din bufetul gării Radna. Cu ajutorul unei chei false impiegatul C. F. R. Divin Ioan din gara Radna de înai mult timp se introducea noaptea în bufetul gării Radna. Fiind sesizat postul de jandarm Radna Divin Ioan a fost prins în seara zilei de 1 Oct. furând alimamente din bufet. Imediat a fost arestat și înaintat parchetului Arad, deasemenea a fost destituit și din funcția de impiegat.

Tramvaiul electric ataçat de pietre. În seara zilei de 4 Oct. orele 1930 la intrarea tramvaiului în comună Glogovăț indivizi necunoscuți au aruncat cu pietriș asupra tramvaiului spârgând mai multe geamuri. Personalul tramvaiului a anunțat deosemene că și în Mândruloc au fost bombardăți cu pietriș. Autorii nu au putut fi prinși.

Ceară și bătaie între militari. În noaptea de Vineri spre Sâmbătă mai mulți soldați — după chef — hoțăreau în dosul gării CFR. În urma unei certe caporalul Angelina Savu din Reg. I Roșiori a lovit cu briceagul pe fruntașul Munteanu Silvius cauzându-i leziuni grave. După aceasta caporalul a luat-o la fugă și a fost însă prins și bătut de prietenii fruntașului cauzându-i răni grave la cap și piept. Cu salvarea au fost transportați la spitalul militar. Cazul se cercetează de autoritățile militare.

Mișcarea culturală din Grădiștă. Eri — Duminică — la orele 11 $\frac{1}{2}$, a avut loc în sala cinematografului, conferință — cu proiecții — a dlui Dr. Dorca, despre bolile mai frecvente printre copii. La conferință a asistat un public foarte numeros, în frunte cu dl Dr. Cornel Radu, primarul municipiului, care a arătat prin prezența sa, interesul ce-l poartă mișcărilor culturale.

Sâmbătă seara a avut loc sărbatorirea dlui prof. Aladar Török dela Școala comercială superioară din localitate, cu ocazia împlinirii a 25 de ani de serviciu în învățământ ca prof. de l. germană. Au închis pentru sărbătoritorii doli prof. Marcov, Katz, etc.

Aseară la orele 6 a avut loc o mare procesiune religioasă a congregațiilor catolice în frunte cu episcopii Pacha și Fidler.

Asociația profesorilor secundar a ținut Sâmbătă seara o ședință sub președinția dlui prof. V. Suciu. S'a hotărât să nereu unei agape colegiale în Saloanele Cercului Românesc, pentru Sâmbătă 24 Oct. a. c.

Părintele Dr. Gh. Ciuhandu, din partea Ateneului popular a ținut o foarte interesantă conferință despre trăsăturile Românilor din acela re-giune.

Consilierii liberali nu mai demisonează. În ședința de Sâmbătă după masă a comitetului organizației liberali s'a hotărât ca să nu mai demisoneze consilierii liberali din comisia intermară a orașului.

Anuț, Casa Cooperativel „Părnavană“ din colțul străzii Dorobanților și Sava Raicu, să vinde din mână liberă. Giulian președinte.

Somajul a devenit o meserie. Dl Președinte al comisiiei intermar, după cum știm, a lansat un apel pentru formarea unui fond de ajutorare a somerilor. Apelul a fost încoronat cu succes, după cîte se poate vedea din tabloul sumelor donate, dar somerii — nu toti — căută să se eschiveze dela muncă, în nădejdea că li-se vor distribui ajutorare fără să presteze nici o muncă. Astfel. Sâmbătă, 10 Oct. trebuiau să plece la Cluj, pentru efectuarea unor lucrări, 200 someri. Nu s'au prezentat decât vreo 20. În urma acestui fapt, s'au dat disponibilități severe, pentru stergerea lor din controalele somerilor.

Primarul Clujului la Arad. Sâmbătă a sosit în localitate Dl Dr Coriolan Tătaru, președ. com. intermar a orașului Cluj. Dsa s'a întrebat cu Dnii Dr Gh. Șerban și Dr. C. Radu, asupra chestiunilor curente.

Dl Dr. C. Groșoreanu, președ. Com. intermar a municipiului Timișoara, a sosit Sâmbătă d. m. la ora 5 la Arad.

Ajutorarea somerilor la Timișoara și Cluj. Suntem informați că, în comparație cu orașul nostru, acțiunea întreprinsă la Timișoara și Cluj, pentru ajutorarea somerilor, n'a dat rezultatele dorite.

Duminică 18 Octombrie ora 10 a. c. la Spitalul Mil. Arad, se arendează prin licitație publică pe termen de 1 an 13 jug pământ arabil în pusăta Bujac, Arad.

Căpitán Vorfian

1-2

Dl Dr. Árpád Bitay, subsecretar de Stat al Minorităților a fost în localitate la deschiderea Congresului Catolic. Ziarelor minoritare le-a declarat că activitatea acestui Subsecretariat s'a manifestat mai cu seamă în domeniul învățământului.

Sâmbătă s'a deschis în localitate Congresul congregațiilor catolice din întreg Ardealul. Au participat episcopii Fidler, dela Oradea Mare și Pacha dela Timișoara.

Dr. Kabdebo a început consultării.

Programul cinematografelor.

Central: 12—14 Octombrie: SPAIMA GARNIZOANEI, neintrecută comedie, în rolul principal cu irezistibilul comic Felix BRESSART. În celelalte roluri, Lucy ENGLISH, Adele SANDROK, și Hugo FISCHER-KÖPE

dela 14—17 Octombrie: ARIANE, cu Elisabeth BERGER, splendidă realizare după celebrul roman al scriitorului francez Claude ANET.

Select: 12—14 Octombrie: EVANGELINE, puternică dramă sonoră, în rolul principal cu celebra vedetă DOLORES DEL RIO.

Elite: 13—14 Octombrie: TARAKANOWA, o excelentă dramă rusească, în rolurile principale, cu Edith JEHANNE, Olaf FJORD și Rudolf KLEIN ROGGE.

Grădiște: 13—14 Octombrie: RIVALII DIN VILD-WEST, dramă din vestul american cu Mary BRIAN și Richard ARLEN.

Adunarea Generală a „ASTREI“ Despărțământul Arad.

Convocare.

Membrii despărțământului Arad al „ASTREI“ Asociația pentru literatura română și cultura poporului român, precum toți pretenții acestui vechi săzământ ce cultură, sunt invitați la luna parte la Adunarea generală, ce se va ține **Duminică 18 Octombrie 1931, orele 11 a. m.** în localurile **Cercului românesc** (Teatrul orășenesc), cu „Stejarul și copacul“.

1. Deschiderea Adunării și alegera unei comisii pentru verificarea procesului verbal al Adunării.

2. Raportul general al Comitetului pe anul 1930/31.

3. Raportul Casierului pe exercițiul expirat.

4. Prezentarea bugetului pe anul 1932.

5. Alegera comisiunilor pentru raportul general și pentru cenzurarea gestiunii și a procurului de buget;

6. Alegera unei comisii pentru înscriverea de noi membri;

7. Raportul comisiunilor.

8. Alegera biroului pe un nou perioadă de 5 ani.

9. Eventuale propuneri.

Arad, din ședința comitetului ținută la 7 Octombrie 1931. Pentru președinte.

A. Crișan. Secretar.

T. Gavulescu.

G. 2006/1-3

Publicație de licitație.

În baza execuției de escomtentare efectuată în ziua de 23 Mai 1931 pe baza decisului judecătoriei Buteni cu Nr. 1563 1565/1931 obiectele sechestrante în procesul verbal de execuție No. G. 2006/1931 2000 litri de vin cu vase cu tot și 1 colecție de lemn prețuită în suma de Lel, 20.500 cuprinse în favorul Văd. lui Gobincsik Petru reprezentant prin Dr. Petica Petria, avocat din Sebiș contra urmărilor pentru suma de lei 20.000 capital interese de 11% delă 16 Aprilie 1931 precum și spesele stabilite până în prezent se vor vinde în hotărî com Sebiș în ziua de 29 Octombrie 1931 la ora 16 d.m. conform art de lege IX §-lui 107 și 108 din anul 1881 al legei executivă.

Aceasta licitație se va ține în favorul Cassel de Păstrare Burghesă Timișoara și Autorex din Arad repr. prin Dr. A. Popper adv. în Buteni.

Buteni, la 7 Octombrie 1931, delegat judecătoresc

Indescifrabil

Domnul General Constantin Bălăcescu a adresat domnilor ofițeri din Arad un foarte călduros apel, ca să contribue cu un procent din soldă pentru ameliorarea situației somerilor. Apelul a fost primit cu un simțământ de adevărată nobilă; domnilii ofițeri s'au declarat gata să cotizeze acest procent pe tot timpul iernii și strângerea fondurilor a și început.

Gestul elegant al domnului General C. Bălăcescu și atitudinea domnilor ofițeri din Arad, trebuie să fie prețuite de către publicul arădan.

Ateneul popular

Festivalul artistic și literar dela Palatul Cultural.

Duminică 11 Oct. la orele 5 p. m. a avut loc la Palatul Cultural festivalul artistic și literar organizat de către Ateneul popular.

Corul elevilor Școalei Normale de sub conducerea d-lui Lipovan a deschis săzătoarea cu „Stejarul și copacul“.

D-l Al. Negură, publicist a citit apoi un foarte spiritual Prolog din care a apărut un fragment și în revista Ecoul de sub conducerea d-lui C. Ștefănescu dela Oradea-Mare, care închină o pagină Ateneului popular numarul dela 11 Oct.

D-l prof. Al. Constantinescu a prezintat apoi pe harnicul elev Dante Gherman din cl. VII a liceului Moise Nicoară care și-a desvoltat lucrarea sa

„Dela Genoveva de Brabantă“ Maria Sa, Puiul padurii.

Elevul Florescu din cl. VI a școalei Normală a recitat apoi Ceasul de A. Paschal, urmat apoi Cântecul Vătorului de Mendelsohn, exequat de corul Școalei Normale condus de elevul Bărbulescu din cl. VII.

Elevul P. Adamovici din cl. VII a liceului a recitat De la G. Topărceanu.

D-l ziarist Al. Negură a citit apoi o serie de foarte săzătoare epigrame cu caracter local.

Marsul Dorobanților exequat de corul Normalei sub conducerea elevului Grozdan din cl. VII a liceului Moise Nicoară care și-a desvoltat lucrarea sa

g. ed.

Cronica sportivă.

ARENA C. A. A.

Inainte de masă au jucat la orele 11 echipile cluburilor de canotaj Helas și Hajos rezultatul 0:0 (0:0). La orele 12 jum. au jucat echipile oldboy, a cluburilor C. A. A. și ceva formările rău compusă a Aradului Ales. Jocul s'a terminat cu rezultatul 2:2 (2:0) în favoarul C. A. A. arbitru Burdan.

După masă la orele 4 s'a disputat un joc amical, între echipa de garnitura a două dela Caa și Șoimii.

Șoimii—CAA. 2:0 (1:0). Echipele au jucat în formația următoare:

Șoimii: Boalașu—Răsădean, Morcov—Stoica, Giulan, Filimon—Fleseriu, Ilies Popian, Ingrisan și Dimitriadi.

CAA: Domokos—Bacso, Krajcár—Seruga, Ködmön, Párszolt—Aranyosi, Steinbrecker, Neuman, Seruga, Moretti.

Matchul a fost predominant aproape tot timpul ambelor reprezente de Șoimii. Au produs frumos. Caa na făcut de cîțu fauluri peste fauluri. După mai multe combinații frumoase în al 30 m. Popian deschide scorul (1:0) pentru Șoimii. În a II repr. din centrarea lui Fleseriu Igrisan mărește scorul la 2:0 în al 10-lea minut.

CAA-AMEFA 2:0 (1:0) arbitru Oravetz.

Match disputat pentru cupa Herbey. Singurul match de categoria I jucat azi în Arad.

În fața lor circa 1500 spectatori echipile esă pe teren în următoarea formă:

CAA: Theimler-Pfeiffer, Covaci—Szabó B. Török, Marczán—Horvath, Zsigi, Incze, Mezei, Columban II.

AMEFA: Tyukodi-Gömöri, Csajka—Valter, Takács Rózsa—Párduc, Pepoli, Micloș, Ökrös, și Gulyás.

Matchul începe cu atacuri violente din partea lui Amefa. În al 6-lea minut este dublu hands în careul Caalștilor, arbitru însă nu obseară. Jocul este preluat de Caalști, înaintașii combinații frumos, poarta Amefa este de repetate ori pericolată. În al 10-lea minut cade primul goal, Horvath primește mingea fugă cu ea pe margine și centrează, balonul ajunge la Mezel care deschide scorul (1:0). Urmează imediat contra atac condus frumos de Amtelști, în al 12 m. Pepoli în fața portii goale

Dublu doamne: 1. Schreg Gostisa (Jugoslavia) 2. Gheorghe Iescu-Zizovits (Rom.) Finala bătălie

Dublu domeni: 1. Schreg Gostisa (Jugoslavia) 2. Gheorghe Iescu-Zizovits (Rom.) Finala bătălie

Dublu Mixt: 1. Kukuljević Gostisa (Jugoslavia) 2. Schöfer-Schöger (Rom.) 3. Pouliț-Gostisa (Rom.)

România 19 puncte. Grecia 18 puncte. Turcia 0 puncte. Bulgaria 0 puncte, Albâria 0 puncte.